

Piękno Niedostrzegane

Detal architektoniczny
zabytkowego terenu
Uniwersytetu Warszawskiego

Overlooked beauty

Architectural details
on Warsaw University's
historic campus

**Publikacja towarzysząca
wystawie**

**„Piękno Niedostrzegane
Detal architektoniczny
zabytkowego terenu
Uniwersytetu Warszawskiego”**

**Publication accompanying
the exhibition**

**„Overlooked beauty
Architectural details
on Warsaw University's
historic campus”**

**Autor scenariusza wystawy/
Author of the publication
and exhibition scenario**

Krzysztof Mordyński

**Tłumaczenie/
Translation**

Anne-Marie Fabianowska

**Opracowanie graficzne/
Graphic design**

Łukasz Kamiński

**Korekta/
Proofreading**

Małgorzata Przybyszewska

**Autorzy Zdjęć/
Photo authors**

Łukasz Kamiński
Krzysztof Mordyński
Hubert Kowalski

**ISBN 978-83-64551-12-3
Warszawa 2020**

Wydawca

Piękno Niedostrzegane

Overlooked beauty

Uniwersyteckie alegorie

Wystawa zorganizowana przez Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego ma za zadanie przedstawić piękno płaskorzeźb, detali i elementów architektonicznych spektakularnego terenu Uniwersytetu Warszawskiego przy Krakowskim Przedmieściu. Zabytkowe założenie, które sięga swoją historią do czasów władców z dynastii Wazów i ich letniej rezydencji, jest wyjątkowo bogato wyposażone w dzieła artystów współpracujących z architektami. Na co dzień traktowane są one jako historyczne dekoracje. Dla przechodniów i studentów śpieszących się na zajęcia są niekoniecznie zrozumiałe, nie do końca czytelne, nie zawsze zauważane – stąd tytuł wystawy, „Piękno niedostrzegane”.

Płaskorzeźby i detale nie są jednak tylko dekoracjami umieszczonymi na elewacjach gmachów w celu estetyzacji architektury. Ich wartość wynika przede wszystkim z odwołań kulturowych, przede wszystkim ze świadomych nawiązań do tradycji antyku. Za pomocą alegorycznych postaci Apolla, Ateny, Uranii oraz innych bóstw zaczerpniętych z kręgu wierzeń starożytnych Greków i Rzymian, starano się przedstawić zarówno ponadczasowe prawdy o potędze nauki, jak i zachwyt nad ostatnimi nowinkami technicznymi, takimi jak lokomotywa. Postacie, detale i ornamenty były przejawem fascynacji kulturą antyczną, a równocześnie świadczyły o przynależności do zachodnioeuropejskiego kręgu kulturowego w kraju, który znajdował się pod zaborem rosyjskim.

Wśród twórców, którzy wpłynęli na charakterystyczny, klasycystyczny wyraz architektoniczny uniwersyteckiego miasteczka znajdowali się architekci i artyści związani z uczelnią i Warszawą, m.in. rzeźbiarze Paweł Maliński, Ferrante Marconi, Jan Woydyga oraz architekci Michał Kado, Hilary Szpilowski, Stefan Szyller czy Antoni Jabłoński-Jasieńczyk.

Wybór obiektów zdecydowaliśmy się poszerzyć o pałace Tyszkiewiczów-Potockich i Uruskich-Czetwertyńskich, które – choć powstały jako prywatne rezydencje – obecnie należą do Uniwersytetu i znajdują się w jego zespole.

Krzysztof Mordyński
Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego

University allegories

The aim of this exhibition, organized by the Museum of the University of Warsaw, is to draw your attention to the beauty of the bas-reliefs, as well as the details and architectural elements that can be found on the magnificent campus of the University of Warsaw on Krakowskie Przedmieście Street. This historic site, dating back to the time of the monarchs of the Vasa dynasty and their summer residence, is richly embellished with art made by artists working in collaboration with architects. On a day-to-day basis, these works of art are treated as historic decorations – for passers-by, and students rushing to their classes, they are not altogether comprehensible, their meaning is not fully transparent, and they often go unnoticed, hence the title of the exhibition: 'Overlooked beauty'.

The bas-reliefs and details were not added to the elevations of the buildings for the sole purpose of their architectural embellishment. Their value should be ascribed primarily to their cultural references, in particular their deliberate invocation of the traditions of antiquity. With the help of allegorical figures in the form of Apollo, Athene, Urania and other deities drawn from the beliefs of the ancient Greeks and Romans, the authors attempted to present both timeless truths about the power of education, and admiration for technical innovations, such as the locomotive. The figures, details and ornamentations were an indication of the fascination with ancient culture, and, at the same time, testified to ties with Western European culture because at that time a large part of Poland was under Russian rule.

Among the people who influenced the characteristic neoclassical style of the architecture on the University campus were architects and artists associated with the University and Warsaw, such as the sculptors Paweł Maliński, Ferrante Marconi and Jan Woydyga, and the architects Michał Kado, Hilary Szpilowski, Stefan Szyller and Antoni Jabłoński-Jasieńczyk.

We decided to include the Tyszkiewicz-Potocki and Uruski-Czetwertyński palaces in our selection – although they were built as private residences, they are now part of the University buildings.

Krzysztof Mordyński
University of Warsaw Museum

Orzeł

Brama główna

Godło Uniwersytetu Warszawskiego zostało umieszczone na bramie głównej 7 października 1916 r., podczas inauguracji drugiego roku akademickiego odrodzonego, polskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Symbol odwoływał się do godła ustanowionego 99 lat wcześniej: białego orła w otoczeniu pięciu gwiazd oznaczających pierwsze wydziały uczelni.

Eagle

The Main Gate

The emblem of the University of Warsaw was placed on the main gate on 7 October 1916, during the inauguration of the second academic year of the reborn Polish University of Warsaw. This symbol invoked the emblem that had been established 99 years earlier: a white eagle surrounded by five stars which represented the University's first five faculties.

Atena

Brama główna

Antyczna bogini mądrości przedstawiona w uniwersyteckiej bramie to patronka uczonych i filozofów, opiekunka ludzi zdobywających wiedzę i autorka wynalazków. Razem ze stojącą w drugiej niszy Uranią wita studentów przychodzących na uczelnię. Obie rzeźby zostały wykute przez Zygmunta Langmana ok. 1910 r. na wzór dzieł z Muzeów Watykańskich. Zniszczone podczas II wojny światowej, zostały zrekonstruowane na przełomie 1980 i 1981 r.

Athena

Main gate

The ancient goddess of wisdom, who stands in one of two niches in the University's main gate, is the patron of scholars and philosophers, protector of people acquiring knowledge, and an inventor. Together with Urania, who stands in the other niche, she welcomes the students arriving at the University. Both sculptures were made by Zygmunt Langman in circa 1920 and were modelled on sculptures in the Vatican Museums. They were destroyed during the First World War and reconstructed at the turn of 1980/1981.

Urania

Brama główna

Jedna z dziewięciu muz, bogiń sztuki i nauki, opiekunka astronomii i astrologii. Tradycyjnie przedstawiano ją z kulą (czyli modelem nieba) w jednym ręku, w drugim zaś trzymała wskaźnik, aby objaśniać zachodzące zjawiska astronomiczne, lub też cyrkiel, aby dokładnie mierzyć odległości. Na Uniwersytecie Urania symbolizowała nauki ścisłe, racjonalne, posługujące się miarą. Zrekonstruowana w 1981 r. rzeźba ukazuje muzę trzymającą w ręku zwój, co nie jest zgodne z tradycją.

Urania

The Main Gate

One of the nine Muses, goddess of the arts and sciences, patron of astronomy and astrology. Traditionally she is depicted either with a celestial globe (a model of the heavens) in one hand and a staff, which she uses to point to the globe to foretell astronomical events, in the other, or with a pair of compasses to accurately measure distances. At the University, Urania symbolizes the exact sciences and uses her measuring implement in a rational manner. The sculpture of Urania was reconstructed in 1981 and shows her holding a scroll, which is not the traditional manner of portraying her.

Detal kutej kraty Brama główna

Wybudowaną w 1911 r. Bramę Główną Uniwersytetu Warszawskiego zaprojektował Stefan Szyller. Choć jej neobarokowy wystrój architektoniczny budził kontrowersje estetyczne, to jednak wyrafinowany wzór kraty bez wątpienia zasługuje na uznanie. Krata została wykonana z kutego żelaza, któremu nadano formy liści, grotów, pąków, rozet i kwiatów. Wyróżniające się elementy – głowy lwów i listwę z wicią roślinną – odlano z brązu.

Detail of wrought-iron grille Main gate

The Main Gate of the University, which was built in 1911, was designed by Stefan Szyller. Although its neo-Baroque style provoked controversy, the exquisite pattern on the grille undoubtedly deserves acclaim. The grille was made of wrought iron, decorated with leaves, arrowheads, buds, rosettes and flowers. The distinguishing elements – consisting of lions' heads and leaves with tendrils – were cast in bronze.

Portyk z atlantami Pałac Tyszkiewiczów-Potockich

Cztery rzeźby przedstawiające postacie muskularnych mężczyzn – atlantów – to wyrafinowane podpory balkonu pierwszego piętra. Zostały one wyrzeźbione przez Andrzeja Le Bruna w 1787 r. i stały się charakterystycznymi elementami wyróżniającymi pałac Tyszkiewiczów-Potockich na Krakowskim Przedmieściu. Podobną funkcję architektoniczną co atlant, ma kariatyda, żeńska postać podpierająca belkowanie zamiast kolumny. O ile jednak kariatydy przedstawiano zazwyczaj jako zgrabne, smukłe niewiasty, o tyle atlanty przybierały postać atletycznych mężczyzn z wysiłkiem dźwigających ciężkie elementy architektury.

Portico with atlantes The Tyszkiewicz-Potocki Palace

Four sculptures depicting figures of muscular men – atlantes – form the magnificent supports for the balcony on the first floor. They were sculpted by André Le Brun in 1787 and became characteristic elements distinguishing the Tyszkiewicz-Potocki Palace on Krakowskie Przedmieście Street. A caryatid, that is a female figure standing in the place of a column or pillar, had the same architectural function as an atlas. However, while the caryatides were usually depicted as being shapely, slender maidens, the atlantes had the form of athletes who supported the heavy architectural elements with great effort.

Klasykistyczne okno Pałac Tyszkiewiczów-Potockich

Każdy styl ma pewien zestaw motywów, które powtarzane w odmiennych wariantach, zapewniają różnorodność form, ale dalej są tożsame dla jednego kierunku artystycznego. Wczesnoklasykistyczny Pałac Tyszkiewiczów-Potockich otrzymał od północy elewację, która jest widoczna z daleka w perspektywie Krakowskiego Przedmieścia. Jej wyróżniający się motyw stanowiły dwa zamknięte pełnym łukiem okna – charakterystyczne dla klasycyzmu – ozdobione wieńcami i przecięte na szczycie łuku wspornikiem wykonanym w pomarańczowym piaskowcu.

Neoclassical window The Tyszkiewicz-Potocki Palace

Every style has its own motifs, which are then repeated with variations, thereby providing a variety of forms while remaining part and parcel of one particular style. An elevation was added to the north part of the early neoclassical Tyszkiewicz-Potocki Palace, which can be seen from afar on Krakowskie Przedmieście Street. Two semi-circular arched windows – characteristic of the neoclassical style – decorated with wreaths, with cantilevers made of orange sandstone at the top of the arches, were distinctive elements of the elevation.

**Kartusz herbowy
rodu Potockich**
Pałac Tyszkiewiczów-Potockich

Przechodząc Krakowskim Przedmieściem, można łatwo przegapić kartusz herbowy Potockich zdobiący attykę pałacu. Ta magnacka rodzina weszła w posiadanie gmachu przez małżeństwo Anny z Tyszkiewiczów z Aleksandrem Stanisławem Potockim w 1805 r. Kartusz przedstawia znak rodowy Potockich – Piławę, czyli krzyż heraldyczny o siedmiu ramionach; w klejnocie zdobi go pięć piór strusich wychodzących z korony rangowej. Tarcza herbowa na uniwersyteckim pałacu przytrzymywana jest przez lwa i lwicę.

**Cartouche with the
Potocki coat of arms**
The Tyszkiewicz-Potocki Palace

When walking along Krakowskie Przedmieście Street it is very easy to bypass the cartouche with the Potocki coat of arms that decorates the attic on the palace. The Potocki family came into the possession of the palace in 1805 through the marriage of Anna, née Tyszkiewicz, and Aleksander Stanisław Potocki. The cartouche depicts the Piława coat of arms of the Potocki family – a heraldic cross with seven arms and a crest with a panache of five ostrich feathers enfiled on a crown. The shield of the coat of arms on the palace is supported by a lion and a lioness.

Głowa Meduzy Rondanini Pałac Tyszkiewiczów-Potockich

Nad przejazdem bramnym prowadzącym na teren Uniwersytetu od strony kościoła Sióstr Wizytek można znaleźć niepozorną – na pierwszy rzut oka – główkę. W 1822 r. Fryderyk Albert Lessel ukończył budowę neo-renesansowej bramy zamykającej wjazd na dziedziniec Pałacu Tyszkiewiczów-Potockich. Ozdobił ją płaskorzeźbą przedstawiającą głowę Meduzy, czyli mitycznego potwora, którego uśmiercił Perseusz. Meduzę ukazywano w sztuce zarówno jako przerażające monstrum, jak i piękną kobietę. Ta płaskorzeźba jest adaptacją słynnej Meduzy Rondanini ze zbiorów Gliptoteki w Monachium. Do wykonania główki Lessel prawdopodobnie użył odlewu tego dzieła znajdującego się w uniwersyteckich zbiorach wzorów gipsowych.

Head of Medusa Rondanini The Tyszkiewicz-Potocki Palace

On the gateway leading to the University campus, near the Church of the Visitation Sisters, is a head, which at first glance is inconspicuous. In 1822, Fryderyk Albert Lessel completed the construction of a neo-Renaissance gate at the entrance to the courtyard of the Tyszkiewicz -Potocki Palace. It was decorated with a bas-relief depicting the head of Medusa – the mythical monster killed by Perseus. In art Medusa was depicted both as a terrifying monster and a beautiful woman. This bas-relief is an adaptation of the famous Medusa Rondanini in the collections of the Glyptothek in Munich. To make the head, Lessel most probably used an example of this work which was in the University's collection of plaster casts.

Fasada Dawna Biblioteka Uniwersytecka

Biblioteka Uniwersytecka została zaprojektowana przez architektów Antoniego Jabłońskiego-Jasieńczyka i Stefana Szyllera, a oddano ją do użytku w 1894 r. Zgodnie z poglądami panującymi na przełomie XIX i XX w., do opracowania fasady budynku użyto stylu, który „opowiadał” o funkcji i zawartości gmachu. Uważano, że dla biblioteki – miejsca poświęconego kontemplowaniu wiedzy zapisanej w księgach – najodpowiedniejszy będzie neorenesans, styl odwołujący się do atmosfery humanizmu miast włoskich w okresie odrodzenia.

Facade The Old University Library

The University Library was designed by the architects Antoni Jabłoński-Jasieńczyk and Stefan Szyller, and the building was commissioned for use in 1894. According to prevailing views at the turn of the 19th and 20th centuries, a style was used for the design of the facade which 'invoked' its function and what it contained. It was believed that the neo-Renaissance style was the style most befitting for a library – a place dedicated to contemplating the knowledge recorded in books. Moreover it alluded to the humanist ideals that flourished in Italian cities during the Renaissance.

Sofokles

Dawna Biblioteka Uniwersytecka

W niszy po lewej stronie od wejścia do dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej stoi rzeźba przedstawiająca Sofoklesa, greckiego tragediopisarza żyjącego w V w. p.n.e. w Atenach. Jego twórczość pisarska i zaangażowanie w sprawy Aten sprawiły, że uważano go za wzorowego obywatela. Rzeźbę wykonał Hipolit Marczewski, korzystając z odlwu gipsowego znajdującego się w uniwersyteckiej kolekcji kopii słynnych dzieł antycznych. Oryginał został odkuty w starożytnej Grecji najprawdopodobniej w IV w. p.n.e.

Sophocles

The Old University Library

In the niche on the left of the entrance to the Old University Library is a statue of Sophocles, the Greek tragedian who lived in Athens in the fifth century BCE. He was considered an exemplary citizen thanks to his writings and his involvement in the affairs of Athens. The statue was made by Hipolit Marczewski, using a plaster cast found in the University's collection of copies of famous ancient sculptures. The original was made in ancient Greece, most probably in the 4th century BCE.

Demostenes

Dawna Biblioteka Uniwersytecka

Rzeźba przedstawiająca Demostenesa trzymającego zwój z przemówieniem stoi w niszy po prawej stronie od wejścia do dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej. Demostenes był politykiem, słynnym mówcą, bez reszty oddanym sprawie niezależności miast greckich wobec zagrożenia dominacją ze strony Macedonii w IV w. p.n.e. Wygłaszał słynne mowy skierowane przeciwko władcy Macedonii, Filipowi, zwane filipikami. Rzeźba, wykonana przez Hipolita Marczewskiego, wzorowana była na odlewie należącym do uniwersyteckiego gabinetu gipsów, ten zaś sporządzono na podstawie rzeźby z Muzeów Watykańskich, rzymskiej kopii dzieła greckiego artysty Polieuktosa z 280 r. p.n.e.

Demosthenes

The Old University Library

A sculpture depicting Demosthenes holding a scroll with a speech, stands in a niche to the right of the entrance to the Old University Library. Demosthenes was a Greek statesman and famous orator, who was totally devoted to the independence of Greek cities and to opposing Macedon's expansion in the 4th century BCE. He gave famous speeches, known as the Philippics, which were directed against the rule of Philip II, King of Macedon. The sculpture, made by Hipolit Marczewski, was modelled on an example belonging to the University's collection of plaster casts, which itself had been modelled on a sculpture in the collections of the Vatican Museums – a Roman copy of a work by the Greek artist Polyuktos dating from 280 BCE.

Atena jako patronka nauk Dawna Biblioteka Uniwersytecka

Tylna elewacja dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej nawiązuje kompozycyjnie do układu portyku świątyni greckiej. Okazała półkolumnada wspiera niski fronton z trójkątnym polem tympanonu. Niestety, zbyt bliskie usytuowanie biblioteki w stosunku do Pałacu Kazimierzowskiego utrudnia obserwację płaskorzeźb umieszczonych w tympanonie. Znajduje się tam grupa alegoryczna ukazująca Atenę jako patronkę nauk wykładanych na Uniwersytecie Warszawskim. Obok stojącej centralnie bogini znajdziemy m.in. Temidę z mieczem w ręku, Mechanikę z kołem zębatym czy znaną z innych dzieł rzeźbiarskich na UW Uranię z globusem. Kompozycję wykonał Jan Woydyga w 1894 r.

Athena as the patron of sciences and humanities The Old University Library

The rear elevation of the Old University Library alludes to the plan of a portico in a Greek temple. The impressive semi-colonnade supports a low pediment with a triangular tympanum. Unfortunately, the library is situated too close to the Kazimierzowski Palace, thus making it difficult to see clearly the bas-reliefs in the tympanum. It contains an allegorical group depicting Athena as patron of the subjects taught at the University of Warsaw. Next to the central figure is Themis with a sword in her hand, Mechanics with a cogwheel and Urania with a celestial globe; the latter is known from other sculptures at the University of Warsaw. The group was sculpted by Jan Woydyga in 1894.

Ezop

Dawna Biblioteka Uniwersytecka

Na znajdującej się naprzeciwko Pałacu Kazimierzowskiego tylnej elewacji dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej umieszczonych jest pięć popiersi starożytnych mędrców. Są to przedstawienia Sokratesa, Hipokratesa, Katona Starszego, Ezopa oraz Homera. Pierwotnie program artystyczny składał się z dziesięciu biustów – siedmiu na tylnej elewacji i trzech na przedniej – a jego generalną wymowę należy rozumieć jako powiązanie mądrości antycznej filozofii i piękna literatury z funkcją uniwersyteckiej biblioteki. W trakcie II wojny światowej część popiersi została niestety zniszczona.

Ezop

Busts of philosophers at the rear of the Old University Library

Five busts of ancient wise men were installed on the back elevation of the Old University Library, opposite the Kazimierzowski Palace. They depict likenesses of Socrates, Hippocrates, Cato the Elder, Aesop and Homer. The original artistic scheme consisted of ten busts – seven on the back elevation and three on the facade – and its overall message was to be understood as the fusion of the wisdom of ancient philosophy and the beauty of literature with the function of a university library. Unfortunately some of the busts were destroyed during the Second World War.

**Apoteoza
Wiedzy i Nauki**
Dawna Biblioteka Uniwersytecka

Nad fasadą frontową dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej wznosi się grupa trzech rzeźbionych postaci. To apoteoza Wiedzy i Nauki wykonana z piaskowca przez Hipolita Marczewskiego. Centralnie umieszczona postać trzyma dwa wieńce nad dwiema muzami. Po prawej stronie znajduje się Urania z globusem (alegoria Astronomii), po lewej zaś Klio z kagankiem, wsparta łokciem na księdze (alegoria Historii). Odczytując tę kompozycję w nieco szerszym kontekście uczelni wyższej, możemy przyjąć, że jest to alegoria Wiedzy i Nauki reprezentowanych przez dziedziny ścisłe i humanistyczne.

**Apotheosis of Knowledge
and Learning**
The Old University Library

A group of three sculpted figures surmounts the front facade of the Old University Library. The figures represent the apotheosis of Knowledge and Learning and were made of sandstone by Hipolit Marczewski. The centrally placed figure holds two wreaths over two Muses. On the right is Urania with a celestial globe (an allegory of Astronomy) and on the left Clio, with an oil lamp, is leaning, with her elbow on a book (an allegory of History). Looking at this composition in the slightly broader context of a university, we can assume it is an allegory of Knowledge and Learning represented by the exact sciences and humanities.

Obramienie wrót Budynek Szkoły Głównej

W 1841 r. Antonio Corazzi zaprojektował dla Gimnazjum Realnego budynek, który obecnie jest siedzibą Instytutu Archeologii UW. W latach 1862-1869 znajdowała się w tym gmachu Szkoła Główna, będąca spadkobierczynią dawnego Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Architekt nadał drzwiom wygląd wzorowany na obramieniu wrót prowadzących od północy do Erechtejonu, świątyni poświęconej Atenie i Posejdonowi na ateńskim Akropolu.

Doorframe Building of the Main School

In 1841 Antonio Corazzi designed a building for a Real Gymnasium, which is now the seat of the Institute of Archaeology at the University of Warsaw. In the years 1862-1869 the Main School - which was the successor of the former Royal University of Warsaw - was located in this building. The architect even modelled the doorframe on that of the gates which lead, from the north, to the Erechtheion - a temple dedicated to Athena and Poseidon on the Acropolis in Athens.

Arystoteles i Platon

Tympanon Szkoły Głównej

Fasadę Szkoły Głównej zdobi fronton z płaskorzeźbą przedstawiającą nauczających filozofów greckich. Została ona wykonana przez Ignacego Vincentiego, ucznia profesora uniwersyteckiego Pawła Malińskiego. W centrum kompozycji siedzi Arystoteles, a znajdujący się najbliżej niego brodaty starzec to Platon, mistrz i nauczyciel Arystotelesa, z którego poglądami ten później dyskutował. Wokół obu filozofów zgromadzeni są uczniowie. Płaskorzeźba inspirowana jest freskiem „Szkoła Ateńska” Rafaela.

Aristotle and Plato

Tympanum of the Main School

The facade of the Main School is decorated with a pediment with a bas-relief depicting Greek philosophers teaching. It was made by Ignacy Vincenti, a student of Professor Paweł Maliński. Aristotle sits in the centre of the composition and next to him is a bearded old man, Plato – Aristotle's master and teacher – whose views he later contested. There are students gathered around both philosophers. The bas-relief was inspired by Raphael's fresco School of Athens.

Uczniowie

Tympanon Szkoły Głównej

Students

Tympanum of the Main School

Kapitel z motywem antemionowym

Budynek Szkoły Głównej

W kapitelach pilastrów jońskich oraz doryckich występujących na fasadzie Szkoły Głównej Corazzi umieścił wyrafinowaną dekorację wzorowaną na ornamentie antemionowym. Wzór ten składa się z pasa ułożonych naprzemiennie motywów palmety i lotosu. Był to bardzo popularny motyw w dekoracji architektonicznej starożytnej Grecji i Rzymu, skąd został zapożyczony do stylu klasycystycznego w Europie.

Capital with anthemion pattern

Building of the Main School

In the capitals of the Ionic and Doric pilasters on the facade of the Main School, Corazzi introduced a sophisticated architectural decoration modelled on the anthemion – a pattern consisting of a repetitive design of alternating palmette and lotus flower motifs. It was a very popular architectural motif in ancient Greece and Rome, and was borrowed for the neoclassical style which arose in Europe.

Alegoria Wyznań Religijnych Gmach Poseminaryjny

Gmachy Porektorski oraz Poseminaryjny otrzymały po 1861 r. bogatszą oprawę architektoniczną; na ich elewacjach pojawiły się pilastry, natomiast w sekcjach skrajnych budynków skonstruowano szczyty dekorowane płaskorzeźbami. Umieszczono tam alegorie przedstawiające zakres działania Komisji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, która miała swoją siedzibę na terenie kampusu. Ferrante Marconi wykonał osiem reliefów według dwóch powtarzających się wzorów. Jeden z nich odnosił się do Wyznań Religijnych, drugi zaś do Oświecenia. Pierwsza z tych alegorii została wykonana w bardzo plastyczny sposób; ukazuje ona cnoty Wiary, Nadziei i Miłości oraz przedmioty symbolizujące tradycję Kościoła.

Allegory of Religious Denominations The former Seminary Building

After 1861, the ex-rectorate and former seminary buildings, were given enhanced architectural settings: the facades were decorated with pilasters, and gables ornamented with bas-reliefs were added on the ends of the building. These ornaments consisted of allegories depicting the scope of the activities of the Commission of Religious Denominations and Public Enlightenment, which had its seat on the university campus. Ferrante Marconi made eight reliefs repeated in pairs. One of them alluded to Religious Denominations while the second alluded to the Enlightenment. The first of these allegories was very artistic; it depicts the virtues Faith, Hope and Charity, as well as objects symbolizing the tradition of the church.

Przedstawienie Ewangelii
i czterech ewangelistów
Gmach Poseminaryjny

Representation of the New Testament
and the Four Evangelists
The former Seminary Building

Nauki Ścisłe
Tympanon Gmachu Poseminaryjnego

The exact sciences
The former Seminary Building

Alegoria Nauki Gmach Poseminaryjny

Alegoria Nauki jest jedną z najciekawszych płaskorzeźb na terenie kampusu. Centralnie umieszczona postać kobieca trzyma wieńce nad dwiema grupami po jej obu stronach. Po prawej umieszczono symbole nauk humanistycznych i sztuk: popiersie filozofa, element architektoniczny, paletę malarską; widać tu także uczniów. Po lewej stronie od centralnej postaci znajdują się symbole nauk ścisłych: globus, luneta, waga oraz ówczesna nowinka techniczna, czyli lokomotywa. W 1845 r., zaledwie kilkanaście lat przed wyrzeźbieniem tympanonów, otwarto w Warszawie pierwszy dworzec kolejowy.

Allegory of Learning The former Seminary Building

Allegory of Learning is one of the most interesting bas-reliefs on the campus. The centrally placed female figure holds wreaths over two groups standing on either side of her. On the right are symbols of the humanities and arts: a bust of a philosopher, architectural elements, a paint palette; and students. On the left of the central figure are symbols of the exact sciences: a globe, a telescope, scales and a locomotive – a technical novelty at that time. In 1848, just a few years before the tympanum was decorated, the first railway station was opened in Warsaw.

Kapitel

Pałac Kazimierzowski

Pałac Kazimierzowski zawdzięcza swój monumentalny wygląd wyniosłemu portykowi kolumnowemu ustawionemu na arkadowej podstawie. Łuki arkad wydają się ciężkie i solidne, natomiast oparty na nich portyk jest ażurowy i lekki, co oddaje w pewnym stopniu zasadę konstrukcji budynku. Parter, z zewnątrz pokryty boniowaniem, miał sklepione sale, na których opierały się wyższe piętra z lekkimi stropami drewnianymi. Klasycystyczna fasada Pałacu Kazimierzowskiego będąca dziełem Hilarego Szpilowskiego i Wacława Ritschla powstała w latach 20. XIX w., gdy gmach został przeznaczony na siedzibę nowo założonego Uniwersytetu.

Capital

The Kazimierzowski Palace

The Kazimierzowski Palace owes its monumental appearance to the soaring portico set on an arcaded base. The arcades of the base appear to be heavy and solid, while the portico itself is open and light. This, to some extent, reflects the principle underlying the construction of the building. The ground level, rusticated on the outside, had vaulted rooms, and the storeys above had light wooden ceilings. The neoclassical facade of the Kazimierzowski Palace, which was the work of Hilary Szpilowski and Wacław Ritschl, was built in the 1820s, when the building was designated as the seat of the newly-founded University.

Apollo

Tympanon Pałacu Kazimierzowskiego

W trójkątnym naczółku portyku głównego Pałacu Kazimierzowskiego znajduje się dekoracja wykonana przez Pawła Malińskiego, profesora rzeźby Oddziału Sztuk Pięknych Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Przedstawia ona Apolla z lirą siedzącego pomiędzy dwiema muzami. Po jego prawej stronie znajduje się Urania przytrzymująca ręką glob. Z drugiej strony Apolla siedzi Kaliope, muza poezji. Odwraca wyraźnie głowę w stronę boga, jakby na chwilę przerwała studiowanie zwoju, który trzyma w rękach. Ta grupa jest alegorią Nauki z podziałem na jej dwie podstawowe dziedziny: humanistyczną (Kaliope) i ścisłą (Urania).

Apollo

Tympanum of the Kazimierzowski Palace

In the triangular pediment of the main portico of the Kazimierzowski Palace there is a decoration made by Paweł Maliński, a professor of sculpture in the Department of Fine Arts of the Royal University of Warsaw. It shows Apollo with a lyre sitting between two muses. On his right is Urania holding a celestial globe in her hands. Caliope, the Muse of poetry, sits on the other side of Apollo. She is turning her head towards the God, as if she has suddenly stopped studying the scroll she is holding in her hand. This group is an allegory of Learning divided into the two basic fields: the humanities (Caliope) and the exact sciences (Urania).

Urania
Tympanon Pałacu Kazimierzowskiego

Urania
Tympanum of the Kazimierzowski Palace

Meander

Brama przy Pałacu Kazimierzowskim

Do ogrodu na tyłach Pałacu Kazimierzowskiego prowadzą bramy znajdujące się po obu bokach budowli. Słupy, do których przymocowano kraty, zwieńczone zostały kamiennymi wazami oraz ozdobione biegnącym niżej ornamentem. Jest to meander, popularny w starożytnej Grecji i Rzymie motyw dekoracyjny, często używany także w okresie renesansu i klasycyzmu. Nazwa ornamentu wywodzi się od znajdującej się w Azji Mniejszej rzeki Menderes, której bieg wiję się, formując liczne zakola.

Meander pattern

Gate adjoining the Kazimierzowski Palace

Gates located on either side of the building lead to the garden at the back of the Kazimierzowski Palace. The posts, to which the grilles are attached, were surmounted with stone vases and decorated with an ornament lower down. This ornament consisted of a so-called meander, a motif popular in Greece and Rome, and often used in the Renaissance and neoclassical era. This motif derives its name from the Menderes river located in Asia Minor, which has a very meandering course forming numerous sinuous curves.

Kartusz herbowy Pałac Uruskich-Czetwertyńskich

Pałac Uruskich-Czetwertyńskich został wybudowany w 1847 r. według projektu Andrzeja Gołńskiego na miejscu dawnej rezydencji Poniatowskich. Na attyce w centralnej części fasady umieszczony został herb Uruskich wykuty przez Ludwika Kaufmana. Przedstawia on herb Sas ujęty w kartusz podtrzymywany przez byka i konia. Pod herbem znajduje się dewiza „AGES!” (łac. będziesz czynił), co należy rozumieć jako hasło wzywające do działania, nie zaś do pozostawania przy słownych deklaracjach.

Cartouche with coat of arms The Uruski-Czetwertyński Palace

The Uruski-Czetwertyński Palace was built in 1847 according to a design by Andrzej Gołński on the site of the Poniatowski's former residence. The coat of arms of the Uruski family was placed on the attic, in the centre of the facade. It was carved by Ludwik Kaufman. It shows the Sas coat of arms in a cartouche supported by a bull and a horse. The motto 'AGES' (meaning You will achieve) appears beneath the coat of arms. This motto should be understood as a call for action and not only making verbal declarations.

Gzysms

Pałac Uruskich-Czetwertyńskich

Pałac Uruskich-Czetwertyńskich wyróżnia się spośród innych budowli przy Krakowskim Przedmieściu mocno zaakcentowanym gzymsem o ponadprzeciętnej wysokości. Został on zaprojektowany jako wybijający się element dekoracyjny fasady pałacu. Pomędzy długimi wspornikami umieszczono ornamenty o kształcie liści akantu, kwiatonów, a nawet małe maski lwów.

Cornice

The Uruski-Czetwertyński Palace

The Uruski-Czetwertyński Palace stands out from the other buildings on Krakowskie Przedmieście Street due to its accentuated cornice which is of more than average height. It was designed as an outstanding decorative element on the facade of the palace. Acanthus leaves, flowers and even small lion masks are placed between the long supports.

Putto
Pałac Kazimierzowski

Putto
The Kazimierzowski Palace

